

Црна Гора
СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Број 00-64/13-27/11

Подгорица, 11.09. 2013 г.

ZAPISNIK

sa 12. sjednice Radne grupe za izgrađivanje povjerenja u izborni proces održane 27. avgusta 2013. godine

Sjednica je počela u 12 sati i 10 minuta.

Predsjedavali su mr Mifutin Simović i Srđan Milić, kopredsjednici Radne grupe.

Sjednici su prisustvovali članovi Radne grupe: doc.dr Miodrag Vuković, doc.dr Branka Bošnjak, Mevludin Nuhodžić, Ljerka Dragičević, Neven Gošović, Azra Jasavić, Milutin Đukanović, Goran Danilović.

Sjednici su prisustvovali dr Radoje Žugić, ministar finansija, kao i članovi Radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija, koja je obrazovana u okviru Ministarstva finansija, i to: Damir Rašketić, sekretar Ministarstva finansija, dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije, Zoran Živković, predsjednik Vijeća za prekršaje i Dušan Drakić, predstavnik Uprave za antikorupcijske poslove

Takođe, sjednici su, po pozivu, prisustvovali predstavnici nevladinog sektora i to: Vuk Maraš, predstavnik Mreže za afirmaciju nevladinog sektora i Vladimir Dedović, predstavnik Centra za monitoring i istraživanje.

Sjednica je bila otvorena za javnost.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED

1. ZAKON O FINANSIRANJU POLITIČKIH PARTIJA - DILEME, SUGESTIJE I MOGUĆE PREPORUKE;
2. ZAKON O FINANSIRANJU KAMPANJE ZA IZBOR PREDSJEDNIKA CRNE GORE, GRADONAČELNIKA I PREDSJEDNIKA OPŠTINE - DILEME, SUGESTIJE I MOGUĆE PREPORUKE.

Srđan Milić, kopredsjednik Radne grupe je izrazio zahvalnost dr Radoju Žugiću, ministru finansija i članovima Radne grupe koja je obrazovana u okviru Ministarstva finansija, što su se odazvali pozivu da učestvuju u radu ove sjednice. Podsjetio je, da je na jednoj od ranije održanih sjednica Radne grupe za izgrađivanje povjerenja u izborni proces, konstatovana potreba održavanja sjednice članova dvije radne grupe, uz prisustvo ministra finansija. Ukazao je na činjenicu da u sastavu Radne grupe koja je

obrazovana u okviru Ministarstva finansija, nema predstavnika Skupštine Crne Gore. Prije prelaska na objedinjenu raspravu o tačkama dnevnog reda, kopredsjednik Milić je konstatovao da su zapisnici sa 9 i 10 sjednice usvojeni, a da će zapisnik sa 11 sjednice biti dostavljen.

Dr Radoje Žugić, ministar finansija je zahvalio kopredsjednicima Radne grupe na pozivu za učešće na sjednici, i naglasio da održavanje sjednice članova dvije radne grupe predstavlja dobar vid saradnje. Smatra da je napravljen propust što poslanici nijesu uključeni u rad Radne grupe koja je obrazovana u okviru Ministarstva finansija, i da već na ovoj sjednici mogu biti predloženi. Ocijenio je za potrebu da se razmotri dalji način rada na ovim zakonskim projektima, odnosno da li da se radi na dva kolosjeka ili da se dogovori neka druga varijanta rada. U svom izlaganju ministar Žugić je ukazao na određena pitanja vezana za Zakon o finansiranju političkih partija, a tiču se nadležnosti u oblasti revizije, kao i pozicije Državne izborne komisije. Dao je naglasak fiskalnom uticaju ovog zakona, i podsjetio da se 0,5 % sredstava Budžeta Crne Gore izdvaja za finansiranje političkih partija. S tim u vezi, dodao je, da se radi o budžetskim izdvajanjima, u procentualnom smislu, koja su deset puta veća nego u Hrvatskoj i Makedoniji, i nekoliko puta veća nego u Srbiji i Bosni i Hercegovini.

Ministar Žugić je apelovao da se povede računa o racionalnosti i štednji na svim nivoima, pa i kada je u pitanju materija koja se razmatra na sjednici. U odnosu na zakone koji su predmet izmjena, mišljenja je da treba definisati ključna pitanja, uz konstataciju da nije dobro da se dugo radi na dva kolosjeka, i da ne treba kasniti sa donošenjem zakona.

Dr Branislav Radulović, član Senata Državne revizorske institucije je istakao da je potrebno objединiti aktivnosti dvije radne grupe. Podsjetio je da je najveći dio primjedbi koje je Državna revizorska institucija imala u odnosu na važeća zakonska rješenja, kada je u pitanju Zakon o finansiranju političkih partija, prihvaćen i inkorporiran u radnu verziju zakona na kome radi Radna grupa Ministarstva finansija. Predložio je da se u jedan zakon objединe materije koje su sada uređene Zakonom o finansiranju političkih partija i Zakonom o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine. Ukazao je i na neophodnost da se jasno definišu nadležnosti Državne izborne komisije i Državne revizorske institucije u ovoj oblasti. Državna revizorska institucija treba da vrši reviziju konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja, i ukazao na značaj konsolidovane godišnje revizije.

Dr Branislav Radulović je podsjetio da Skupština Crne Gore izdvaja novčana sredstva za finansiranje rada Klubova poslanika, čime se iznos od 0,5 % budžetskih sredstava opredijeljenih za finansiranje političkih partija, dodatno uvećava i da to pitanje treba rješavati. Istakao je i problematičnost ispunjavanja finansijskih obaveza od strane lokalnih samouprava.

Damir Rašketić, sekretar Ministarstva finansija je naglasio da Radna grupa Ministarstva finansija ne želi da mijenja koncept zakona, već tehničke nedostatke na koje su primjedbama ukazali Državna izborna komisija, Državna revizorska institucija i političke partije. Smatra da bez učešća poslanika u Radnoj grupi, ne može se mijenjati koncept zakona.

Milutin Đukanović je ukazao na činjenicu da svaki izborni proces prati revizija, i dodao da o tome treba razmisliti. U jednoj godini, kako je dodao, vrši se kontrola finansijskog poslovanja političkih partija od četiri do pet puta, i smatra da je to suvišno.

Ukazao je na problematičnost zakonskog rješenja koje uređuje pitanje finansiranja kandidata na izborima za Predsjednika Crne Gore, uz ocjenu da se radi o rješenju koje nije pravično, ako se ima u vidu činjenica da kandidati za Predsjednika Crne Gore osvoje približno isti broj glasova na izborima, a da je znatno veća razlika u iznosu novčanih sredstava koju, po osnovu izbora, prihoduju. Posebno je istakao problem zaduživanja političkih partija, odnosno obezbjeđenja finansijskih sredstava putem kredita, kako bi se finansirala izborna kampanja. Predložio je da se razmisli o modelu koji postoji u Srbiji, odnosno da se za jedan dio nedostajućih novčanih sredstava političke partije zaduže kod države. Obrazložio je predlog Demokratskog fronta kada je u pitanju izmjena Zakona o finansiranju političkih partija, odnosno rješenje u dijelu finansijskih obaveza lokalnih samouprava u odnosu na političke partije. Predložio je da Radna grupa koja je obrazovana u okviru Ministarstva finansija pripremi nacrt zakona, i da ga nakon toga dostavi skupštinskoj Radnoj grupi.

Goran Danilović je ocijenio da nije popularno za javnost kada političar govori o novcu, i problemima sa kojima se susreću političke partije. Ukazao je na problem učestale kontrole finansijskog poslovanja političkih partija, posebno u vremenu izbornih kampanja. Potencirao je i neodgovornost opština u pogledu neispunjavanja finansijskih obaveza prema političkim partijama, i potrebi rješavanja tog problema koji bi trebalo učiniti javnim. Ponovio je konstataciju Milutina Đukanovića o nesrazmjernoj raspodjeli novčanih sredstava u izbornom procesu za izbor Predsjednika Crne Gore. Tim povodom je predložio da se razmisli i o promjeni Ustava Crne Gore u pogledu načina izbora Predsjednika Crne Gore, imajući u vidu njegovu nadležnost. U odnosu na visinu sredstava koja se opredjeljuje političkim partijama, istakao je, da je za njega prihvatljivije da se novčana sredstva planiraju u manjem iznosu, ali da budu u potpunosti uplaćena.

Vuk Maraš, predstavnik Mreže za afirmaciju nevladinog sektora, a ujedno i član Radne grupe obrazovane u okviru Ministarstva finansija je podsjetio da je ta Radna grupa obrazovana prije više mjeseci, ali da nijesu mnogo odmakli u radu, i da je tim povodom više puta intervenisao. Naglasio je da ta Radna grupa nije došla do nacrta zakona koji je usaglašen. Ključno pitanje kojim su se bavili je bilo pitanje nadzora, odnosno definisanje jasne pozicije Državne izborne komisije i Državne revizorske institucije, i da je to ključni problem. Mišljenja je da Državna izborna komisija treba da bude nadležna za sva pitanja izuzev revizije. Predložio je da izmjenama zakona treba proširiti spektar zabrana, i uvesti novi institut administrativne istrage za postupanje Državne izborne komisije. Maraš je konstatovao da je Zakon o finansiranju političkih partija jedan od najvažnijih kada je u pitanju vraćanje povjerenja u izborni proces.

Azra Jasavić je naglasila da je cjelokupni rad u ovoj oblasti uslovljen prethodnim pitanjem, a to je kako spriječiti zloupotrebu državnih resursa. U tom smislu je govorila o prednosti u izbornoj utakmici koju vladajuće političke partije imaju u odnosu na opoziciju. Naglasila je značaj pitanja zabrana kojim se treba detaljnije pozabaviti. Smatra prihvatljivim uzimanje finansijskog zajma od države, a ne da se političke partije finansiraju iz „crnih fondova“, što može biti štetno. Zbog nepravednosti zakonskih rješenja, Pozitivna Crna Gora, kako je istakla, nije učestvovala na predsjedničkim izborima.

Doc. dr Branka Bošnjak je ukazala na nepoštovanje člana 7 Zakona o finansiranju političkih partija, i kao primjer navela postupanje Glavnog grada Podgorice.

Naglasila je da se vrše isplate bivšim odbornicima, a ne političkoj partiji koja konstituise skupštinu jedinice lokalne samouprave.

U nastavku izlaganja istakla je i problem obezbjeđenja finansijskih sredstava neophodnih za rad političkim partijama.

Vladimir Dedović, predstavnik Centra za monitoring i istraživanje je ponovio ranije izneseni stav o glomaznoj administraciji koja sprovodi izbore, a samim tim i o velikom utrošku novca za njihov rad. Ukazao je da postoje dva različita zakonska pristupa kada je u pitanju revizija, a to je, da u Zakonu o finansiranju političkih partija tu nadležnost ima Državna revizorska institucija, a na osnovu Zakona o finansiranju kampanje za izbor Predsjednika Crne Gore, gradonačelnika i predsjednika opštine, nadležno je Ministarstvo finansija. Istakao je, po njegovom mišljenju, i neadekvatan sistem kontrole finansiranja političkih partija. Imajući u vidu da političke partije konstituise Državnu izbornu komisiju, smatra da političke partije ne mogu kontrolisati samu sebe u toj oblasti. Naglasio je potrebu konstituisanja nezavisne agencije za borbu protiv korupcije, koja će se baviti i ovom problematikom. Takođe, predložio je da se donese novi zakon koji će urediti sve, do sada, evidentirane probleme i propuste. Sve dok, po njegovom mišljenju, ne budemo izgradili institucionalni sistem nećemo imati pomaka. Vladimir Dedović je ukazao i na problematičnost korišćenja sredstava Skupštine za rad klubova poslanika.

Srđan Milić, kopredsjednik Radne grupe je ukazao da je suština problema da se učini transparentnim trošenje novčanih sredstava za redovan rad političkih partija i finansiranje izbornih kampanja. Predložio je, da se razmisli, da sankcije za kršenje zakona u ovoj oblasti mogu ići i do zabrane rada političke partije, grupe građana koja učestvuje na izborima i sl. Ukazao je i na pojavu „tajkunizacije“, koju treba, kao javni oblik, spriječiti. Kopredsjednik Milić je podsjetio, i da kod Zakona o finansiranju političkih partija treba postupiti kao i u Zakonu o biračkim spiskovima, odnosno da se jasno razgraniči šta ko radi, i za šta je ko odgovoran. Ukazao je na problem da država na godišnjem nivou troši sedam miliona eura za zakup poslovnog prostora za potrebe državnih organa. Smatra da država mora biti vlasnik poslovnih prostora. Podsjetio je da je Krivičnim zakonikom sankcionisana zloupotreba državnih resursa.

U toku svog izlaganja kopredsjednik Milić je ukazao na odnos pojedinih privatnih medija i političkih partija, i da bi bilo interesantno sagledati finansijske iskaze tih medijskih kuća. Takođe, ukazao je na potrebu da se sagleda na koji način javni servis, tj. Televizija Crne Gore troši novčana sredstva. Ocijenio je da bi smanjenje finansijskih sredstava političkim partijama dovelo do pojave takozvanih porodičnih partija. Osvrnuo se i na postupanje sudova po tužbama političkih partija zbog neisplaćivanja novčanih sredstava od strane jedinica lokalnih samouprava, koje je okarakterisao kao neunificirano, jer se pojedini sudovi, u istoj pravnoj stvari, oglašavaju nenedležnim. Kopredsjednik Milić je naglasio da je Državna revizorska institucija, kroz dosadašnji rad, pokazala da bivši visoki funkcioneri političkih partija mogu biti izuzetni profesionalci.

Mr Milutin Simović, kopredsjednik Radne grupe, diskusiju na sjednici je ocijenio značajnim iskorakom u odnosu na diskusiju koja se mogla čuti na sjednici Radne grupe kada se prvi put razmatrao Zakon o finansiranju političkih partija. Značaj diskusije i njen iskorak, na ovoj sjednici, kako je dodao, ogleda se u sadržinskom smislu, ali i u učesnicima u raspravi. S tim u vezi, izrazio je zahvalnost ministru Žugiću i ostalim učesnicima sjednice. Kopredsjednik Simović je ukazao na značaj pitanja ko treba da

vrši nadzor, i da to pitanje treba urediti. Treba jasno razgraničiti nadležnosti Državne izborne komisije i Državne revizorske institucije. Mišljenja je da novi zakon koji će na sveobuhvatan način urediti finansiranje političkih partija, treba da bude dio antikorupcijskog paketa.

U raspravi su učestvovali i Zoran Živković i Dušan Drakić koji su podsjetili na aktivnosti Radne grupe Ministarstva finansija, odnosno, koji je dogovor postignut i koja pitanja treba razraditi.

Na samom kraju sjednice usaglašena je dinamika daljeg rada. Dogovoreno je da se poslanici iz Radne grupe za izgrađivanje povjerenja u izborni proces i skupštinskog Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, na paritetnoj osnovi, uključe u rad Radne grupe Ministarstva finansija. Predloženo je da parlamentarnu većinu predstavljaju poslanici Zoran Jelić, Zoran Vukčević i Damir Šehović, a opoziciju, poslanici Aleksandar Damjanović, Milutin Đukanović i Mladen Bojanić. Sjednica ove Radne grupe održaće se u roku od sedam do deset dana. Usaglašen je i dalji rad Radne grupe za izgrađivanje povjerenja u izborni proces, na način što će se narednih dana održati sastanci podgrupa kako bi se pripremili nacrti zakona. Nakon toga, održaće se i sjednica Radne grupe na kojoj će se razmotriti dostavljeni nacrti.

Kako za raspravu više nije bilo zainteresovanih članova Radne grupe, kopredsjednik Srđan Milić je zaključio sjednicu.

Sjednica je završena u 14 sati i 45 minuta.

SEKRETAR RADNE GRUPE

Vlatko Šćepanović

KOPREDSJEDNICI RADNE GRUPE

Srđan Milić

mr Milutin Simović